

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PT1/0602/42-1/433/TKQ/13/RD-84403

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2013 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 20.08.2013r.
nr. 3985 podpis. M. Pięć

P. K. Bachanik
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 21.08.13
nr. 7391 podpis. *[Signature]*

Pan
BOGDAN BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Nawiązując do przesłanego przy piśmie z dnia 19 lipca br., znak: BPS/043-37-1556-MF/13, tekstu oświadczenia Senatora Pana Przemysława Błaszczyka złożonego na 37. posiedzeniu Senatu w dniu 12 lipca br. w sprawie podatku VAT w zakresie prowadzenia przez rolników działalności gospodarczej oraz problemów rolników beneficjentów programu w ramach działania PROW „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, pragnę uprzejmie przedstawić następujące stanowisko:

Jak wskazałem w mojej odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora złożone podczas 36. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 lipca 2013 r. osoby fizyczne prowadzące działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.) rozliczają podatek od towarów i usług według zasad ogólnych lub mogą korzystać ze specjalnych procedur tzw. systemu ryczałtowego.

Należy tu podkreślić, że w myśl art. 2 pkt 15 ww. ustawy przez działalność rolniczą rozumie się szeroko pojętą produkcję roślinną i zwierzęcą, a także świadczenie usług rolniczych, które zostały wymienione w załączniku nr 2 do ww. ustawy (por. art. 2 pkt 21 ustawy).

Istotne znaczenie ma tu fakt, że ustawa o VAT nie przewiduje możliwości wyboru jedynie częściowego rozliczania się w systemie ogólnym, tj. prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług przy działalności rolniczej w pewnej części działalności według zasad ogólnych, a w pozostałej części według zasad funkcjonowania systemu ryczałtowego.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności. Stosownie do art. 15 ust. 4 ustawy o VAT, w przypadku osób fizycznych prowadzących wyłącznie gospodarstwo rolne, leśne lub rybackie za podatnika uważa się osobę, która złoży zgłoszenie rejestracyjne, o którym mowa w art. 96 ust. 1 ustawy o VAT. Powyższe stosuje się odpowiednio do osób fizycznych prowadzących działalność rolniczą, w innych niż wymienionych w art. 15 ust. 4 przypadkach (por. art. 15 ust. 5 ustawy o VAT).

Zaprezentowane przepisy w sposób szczególny i specyficzny dla osób prowadzących wspólne gospodarstwo rolne formułują, kto może korzystać ze statusu podatnika podatku od towarów i usług. Działalność rolnicza w ramach gospodarstwa rolnego może być prowadzona przez kilka osób, jak również może być ono własnością wspólną, jednak przepisy ustawy o VAT wskazują, iż w odniesieniu do wspólnie prowadzonej działalności rolniczej podatnikiem VAT jest tylko jedna osoba. Zasadę tę dodatkowo potwierdza przepis art. 96 ust. 2 ustawy o VAT, który stanowi, że w przypadku osób fizycznych, o których mowa w art. 15 ust. 4 i 5, zgłoszenie rejestracyjne może być dokonane wyłącznie przez jedną z osób, na którą będą wystawiane faktury przy zakupie towarów i usług i które będą wystawiały faktury przy sprzedaży produktów rolnych.

Zasadność tego stanowiska potwierdza wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (z dnia 10 sierpnia 2012 r., sygn. akt I FSK 1211/10) w którym stwierdzono, iż niedopuszczalna jest taka konstrukcja prawna, aby w ramach już funkcjonującego gospodarstwa rolnego działało drugie gospodarstwo.

W przypadku wieloosobowych gospodarstw rolnych, możliwe jest dokonanie zgłoszenia rejestracyjnego przez jednego ze współwłaścicieli gospodarstwa rolnego prowadzącego działalność rolniczą w ramach gospodarstwa rolnego oraz przez drugiego ze współwłaścicieli tego gospodarstwa, ale wyłącznie w zakresie działalności gospodarczej innej niż wymieniona w art. 2 pkt 15 ustawy o VAT.

Powyższe oznacza brak możliwości rozliczania odrębnie wykonywanej w ramach wspólnego gospodarstwa rolnego produkcji roślinnej i zwierzęcej i odrębnie świadczonych usług rolniczych.

Jednocześnie zauważam, że przyczyny nieporozumień w zakresie „podwójnej” rejestracji współwłaścicieli gospodarstwa rolnego – mogą wynikać z faktu nieprecyzyjnego (bez wszystkich niezbędnych informacji) przedstawiania stanu faktycznego w momencie dokonywania rejestracji na potrzeby VAT (lub konsultacji z Krajową Informacją Podatkową). Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną może być bardzo szeroko rozumiana i odnosić się również do usług innych niż wymienione w załączniku nr 2 do ustawy o VAT.

W tym miejscu pozwolę sobie wskazać, że z uzyskanych w trybie roboczym informacji z Głównego Urzędu Statystycznego przykładem takich usług innych mogą być np:

- usługi naprawy maszyn rolniczych (ciągników, kombajnów), które mieszczą się w zakresie grupowania PKWiU 33.12.21.0 „Usługi naprawy i konserwacji maszyn dla rolnictwa i leśnictwa”,
- usługi doradztwa rolniczego np. w zakresie nawożenia, ochrony roślin oraz stosowania określonych odmian roślin, które mieszczą się w zakresie grupowania PKWiU 74.90.19.0 „Pozostałe usługi doradztwa naukowego i technicznego, gdzie indziej niesklasyfikowane”.

Jak wspominałem wcześniej w takim przypadku możliwa jest odrębna rejestracja tzn. w odniesieniu do usług innych niż zdefiniowane w ustawie o VAT jako usługi rolnicze.

Uzyskaniu pewności przez zainteresowanych, co do prawidłowego zastosowania przepisów prawa podatkowego w ich indywidualnych sprawach służy instytucja interpretacji indywidualnej przewidziana przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749, z późn. zm.). W tym miejscu należy wskazać, że uzyskaniu przez zainteresowanych użytecznej informacji w tym trybie ma pomóc dokładne opisanie we wniosku składanym przez zainteresowanego stanu faktycznego, jednocześnie

upoważnione do wydania tych interpretacji organy podatkowe mają możliwość wezwania wnioskodawców do uzupełnienia przez nich opisu stanu faktycznego, jeśli opis ten budzi wątpliwości.

Odnosząc się do problemów beneficjentów działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013) przedstawionych w ww. oświadczeniu Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił następujące stanowisko:

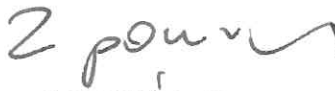

Zasady przyznawania pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego PROW 2007-2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1442, z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami powyższego rozporządzenia umowa przyznania pomocy zawierana pomiędzy podmiotem wdrażającym działanie a beneficjentem, może zawierać zobowiązania dotyczące osiągnięcia celu operacji i zachowania tego celu przez 5 lat oraz inne zobowiązania dotyczące realizacji operacji. Zgodnie z zapisami umowy beneficjenci zobowiązani są do zarejestrowania i prowadzenia wspieranej działalności przez 5 lat od dnia przyznania pomocy.

Podmiot wdrażający ww. działanie weryfikuje fakt prowadzenia działalności m. in. na podstawie faktur VAT wystawianych za świadczone usługi lub innych dowodów o równoważnej wartości.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z przepisów ustawy o podatku od towarów i usług w zakresie rejestracji jako podatnik więcej niż jednej osoby spośród prowadzących gospodarstwo rolne, w tym beneficjentów ww. działania podejmujących świadczenie usług dla rolnictwa, podmiot wdrażający działanie bada wszelkie okoliczności świadczące o prowadzeniu wspieranej działalności np. zarejestrowanie przez beneficjenta działalności w CEIDG, odprowadzanie podatku dochodowego itp.

Zgodnie z informacjami przekazywanymi przez podmiot wdrażający to działanie zidentyfikowano ok. 1 tys. umów zawartych z beneficjentami, realizującymi operacje dotyczące świadczenia usług dla rolnictwa, z których co najmniej dwóch beneficjentów posługuje się tym samym numerem producenta (tj. jest członkiem jednego gospodarstwa rolnego).

Z pow.
Z upoważnienia Min.
PODSEKRETARZ

Wojciech Kowalczyk